

**АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ
СТАТУТАРНИ ЕДИНЕЧНИ
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ
ЗА ГОДИНАТА ЗАВРШЕНА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2022 ГОДИНА**

СОДРЖИНА	Страна
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ	1
ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА	3
ЕДИНЕЧЕН БИЛАНС НА УСПЕХ	4
ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНАТА ДОБИВКА	5
ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА	6
ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ	7
БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	8
ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО	8
СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ	8
ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ	19
СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ	20
СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ	21
МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	24
НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	25
ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ	26
ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА	29
ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРУЖНИЦИ	30
ЗАЛИХИ	31
ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИТЕ	31
ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА	31
ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	32
АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИ АКЦИИ	32
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	33
ОБВРСКИ ЗА КРЕДИТИ	34
ОБВРСКИ ЗА ОТПРЕМНИНИ	35
ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ОБВРСКИ	35
РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ОСТАНАТИ ОБВРСКИ И ТРОШОЦИ	35
ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	36
ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	36
ВИДОВИ НА ТРОШОЦИ	36
ТРОШОЦИ НА ВРАБОТЕНИ	36
ОПЕРАТИВЕН ЛИЗИНГ	37
ТРОШОЦИ НА ФИНАНСИРАЊЕТО	37
ДАНОК НА ДОБИВКА	37
ЗАРАБОТКА ПО АКЦИЈА	38
ДИВИДЕНДА	38
ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ	38
ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ	38
ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ	38
ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ	41
ДАНОЧЕН РИЗИК	41
НАСТАНИ ПО ПЕРИОДОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ	42
ПРИЛОГ 1 – ЕДИНЕЧЕН ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ	
ПРИЛОГ 2 – ЕДИНЕЧНА ГОДИШНА СМЕТКА	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА АЛКАЛОИД АД Скопје

Извршивме ревизија на приложените единечни финансиски извештаи (стр. 3 до 42) на АЛКАЛОИД АД Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”), кои се состојат од единечниот извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2022 година и единечниот извештај за сеопфатната добивка, единечниот извештај за промените во главнината и единечниот извештај за паричните текови за годината што тогаш завршува, како и прегледот на значајните сметководствени политики и останатите објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за единечните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие единечни финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на единечните финансиски извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие единечни финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека единечните финансиски извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во единечните финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на единечни финансиски извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на единечните финансиски извештаи на Друштвото со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така, вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на единечните финансиски извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, единечните финансиски извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на АЛКАЛОИД АД Скопје на ден 31 декември 2022 година како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со сметководствената регулатива која се применува во Република Северна Македонија.

(продолжува)

Deloitte се однесува на едно или повеќе лица на Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), неговата глобална мрежа на друштва членки и нивните поврзани ентитети (заедно “Deloitte организација”). DTTL (уште познат под називот “Deloitte Global”) и сите негови друштва членки и поврзани лица претставуваат посебни и самостојни правни ентитети, кои едни кон други не можат да бидат обврзани ниту одговорни во однос на трети лица. DTTL и секое DTTL друштво член и поврзан ентитет е одговорно само за своите дела и пропусти, и не е одговорно за постапките на другите. DTTL не обезбедува услуги на клиентите. За да дознаете повеќе Ве молиме погледнете на <https://www2.deloitte.com/mk>.

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

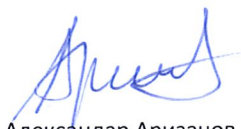
ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА АЛКАЛОИД АД Скопје (продолжение)

Обрнување на внимание

Обрнуваме внимание на забелешката 35 „настани по датумот на биланс на состојба“ од финансиските извештаи, која ги опишува потенцијалните ефекти од неодамнешните воени дејства на Русија на територијата на Украина врз деловните операции на компанијата. Нашето мислење не е модификувано во однос на ова прашање

Извештај за други правни и регулаторни барања

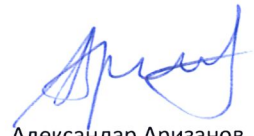
Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување на единечниот годишен извештај и единечната годишната сметка во согласност со Законот за трговски друштва и истите беа прифатени и одобрени од Раководството на Друштвото на ден 10 февруари 2023 година. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на единечниот годишен извештај со единечната годишна сметка и единечните финансиски извештаи на Друштвото. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи кој е во примена во Република Северна Македонија. Според наше мислење, историските финансиски информации обелоденети во единечниот годишен извештај се конзистентни со единечната годишна сметка и приложените ревидирани единечни финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2022 година.

Александар Аризанов
Овластен ревизор
Директор

1 март 2023 година
Дилоит ДОО Скопје

Александар Аризанов
Овластен ревизор

ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА

	Белешка	За годината што завршува на 31 декември	
		2022	2021
Средства			
Нетековни средства			
Материјални средства	6	6.800.331	6.261.707
Нематеријални средства	7	1.973.544	1.894.847
Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	9	8.551	8.867
Вложувања во подружници	10	553.512	513.278
Останати долгорочни побарувања	13	290.835	133.429
		9.626.773	8.812.128
Тековни средства			
Залихи	11	3.906.358	3.067.391
Побарувања од купувачите	12	2.299.036	2.291.657
Останати побарувања	13	330.733	220.969
Пари и парични еквиваленти	14	62.077	267.170
		6.598.204	5.847.187
Вкупно средства		16.224.977	14.659.315
Акционерска главнина и обврски			
Капитал и резерви			
Акционерски капитал	15	2.220.127	2.220.127
Сопствени акции		(109.285)	(109.285)
Законски резерви		596.146	596.146
Останати резерви	16	1.687.920	1.688.236
Задржана добивка		7.835.862	7.042.743
		12.230.770	11.437.967
Долгорочни обврски			
Долгорочни кредити	17	568.194	661.083
Обврски за отпремнини	18	56.491	56.502
		624.685	717.585
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи и останати обврски	19	2.696.884	2.193.929
Данок на добивка		22.835	9.997
Краткорочни кредити	17	649.803	299.837
		3.369.522	2.503.763
Вкупно обврски		3.994.207	3.221.348
Вкупно акционерска главнина и обврски		16.224.977	14.659.315

Белешките кон единечните финансиски извештаи се интегрален дел на овие единечни финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

Единечните финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Друштвото на ден 10 февруари 2023 година.

Одобрено од:

Живко Мукаетов
Генерален директор

Виктор Стојчевски
Финансиски директор

ЕДИНЕЧЕН БИЛАНС НА УСПЕХ

	Белешка	За годината што завршува на 31 декември	
		2022	2021
Продажби	5	10.538.230	9.559.755
Трошоци содржани во продадени готови производи и трговски стоки	23	(6.422.156)	(5.743.172)
Бруто добивка		4.116.074	3.816.583
Трошоци за истражување и развој	23	(163.070)	(151.663)
Трошоци на продажба и маркетинг	23	(1.991.523)	(1.910.559)
Административни трошоци	23	(660.666)	(563.260)
Резервирања за останати обврски и трошоци	20	-	(7.956)
Останати приходи од работењето	21	1.026.225	456.436
Останати расходи од работењето	22	(777.642)	(234.989)
Добивка од работењето		1.549.398	1.404.592
Трошоци на финансирањето (нето)	26	(16.270)	(16.750)
Добивка пред оданочување		1.533.128	1.387.842
Данок на добивка	27	(121.585)	(106.436)
Нето добивка		1.411.543	1.281.406
Заработувачка по акција (во Денари)			
- Основна	28	1.004,29	911,70

Белешките кон единечните финансиски извештаи се интегрален дел на овие единечни финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНАТА ДОБИВКА

	Белешка	За годината што завршува на 31 декември	
		2022	2021
Нето добивка		1.411.543	1.281.406
Останата сеопфатна добивка:			
Објективна вредност на вложувањата	16	(316)	1.753
Останата сеопфатна (загуба) / добивка по оданочување		(316)	1.753
Вкупна сеопфатна добивка		1.411.227	1.283.159

Белешките кон единечните финансиски извештаи се интегрален дел на овие единечни финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА

За годината што завршува на 31 декември

	Акционерски капитал	Сопствени Акции	Законски резерви	Останати резерви	Задржана добивка	Вкупно
На 1 јануари 2021	2.220.127	(109.285)	596.146	1.686.483	6.323.541	10.717.012
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-
Дивиденда и данок на исплатена дивиденда	-	-	-	-	(562.204)	(562.204)
Нето добивка за годината	-	-	-	-	1.281.406	1.281.406
<i>Извештај за сеопфатната добивка</i>						
Објективна вредност на вложувањата (Белешка 9)	-	-	-	1.753	-	1.753
	-	-	-	1.753	-	1.753
На 31 декември 2021	2.220.127	(109.285)	596.146	1.688.236	7.042.743	11.437.967
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-
Дивиденда и данок на исплатена дивиденда	-	-	-	-	(618.424)	(618.424)
Нето добивка за годината	-	-	-	-	1.411.543	1.411.543
<i>Извештај за сеопфатната добивка</i>						
Објективна вредност на вложувањата (Белешка 9)	-	-	-	(316)	-	(316)
	-	-	-	(316)	-	(316)
На 31 декември 2022	2.220.127	(109.285)	596.146	1.687.920	7.835.862	12.230.770

Белешките кон единечните финансиски извештаи се интегрален дел на овие единечни финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ

	За годината што завршува на 31 декември	
	2022	2021
Парични текови од оперативни активности		
Наплатено од купувачи	10.905.559	9.984.474
Платено на добавувачите и вработените	(9.719.310)	(8.274.926)
Нето парични текови од оперативни активности	1.186.249	1.709.548
Парични текови од инвестициони активности		
Набавка на постојани средства	(1.215.809)	(1.204.125)
Вложувања во подружници (Белешка 10)	(40.234)	-
Примени дивиденди	119.606	120.975
Добиени субвенции	192.201	176.694
Останати одливи кон вработените	(60.677)	(63.386)
Нето парични текови користени за инвестициони активности	(1.004.913)	(969.842)
Парични текови од финансиски активности		
Приливи од кредити	1.920.920	2.040.810
Отплата на кредити	(1.672.928)	(2.078.688)
Платени камати	(15.516)	(16.867)
Откуп на сопствени акции	-	-
Надоместоци на акционерите и данок на исплатена дивиденда и други распределби од добивката	(618.905)	(562.212)
Нето парични текови користени за финансиски активности	(386.429)	(616.957)
Нето зголемување / (намалување) на пари и парични еквиваленти	(205.093)	122.749
Пари и парични еквиваленти на почеток на годината	267.170	144.421
Пари и парични еквиваленти на крајот на годината	62.077	267.170

Белешките кон единечните финансиски извештаи се интегрален дел на овие единечни финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО

Алкалоид АД Скопје (во понатамошниот текст: “Друштвото”) произведува и продава разновидни фармацевтски, хемиски и козметички производи и производи од билно потекло. Алкалоид АД Скопје има основано дваесет и една подружница, две спортски друштва и една фондација во Република Северна Македонија и други земји. Називите на подружниците се дадени во точка 10 од Белешките кон единечните финансиски извештаи.

Алкалоид АД Скопје, матичното друштво е акционерско друштво, основано и со седиште во Република Северна Македонија. Адресата на Друштвото е:

Бул. Александар Македонски 12
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Акциите на Алкалоид АД Скопје котираат на официјалниот пазар на Македонската берза за хартии од вредност од 2002 година.

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики кои се применети при подготвувањето на единечните финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се применуваат конзистентно во текот на целата презентирана година.

2.1. Основа за подготвување на единечните финансиските извештаи

Во согласност со одредбите на Законот за трговски друштва (“Службен весник” бр.28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 21/11, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 13/14, 41/14, 138/14 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18, 195/2018, 225/2018, 239/2018, 290/20 и 215/21) правните лица во Република Северна Македонија имаат обврска да водат сметководство и да подготвуваат финансиски извештаи во согласност со усвоените меѓународни стандарди за финансиско известување објавени во Службен весник на Република Северна Македонија.

На 29 декември 2009 година, донесен е нов Правилник за водење сметководство (“Службен весник” 159/09, 164/10 и 107/11) во кој се објавени Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник стапи во примена од 1 јануари 2010 година.

До датумот на составување на придружните единечни финансиски извештаи, измените и дополнувањата на Меѓународните стандарди за финансиско известување („МСФИ/МСС“) и толкувањата на КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат после 1 јануари 2009 година сè уште не се преведени и објавени за примена во Република Северна Македонија.

Имајќи ги во предвид потенцијално материјалните значајни ефекти од разликите помеѓу горенаведените сметководствени прописи кои се применуваат во Република Северна Македонија и Меѓународните стандарди за финансиско известување, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на единечните финансиски извештаи на Друштвото, придружните единечни финансиски извештаи не можат да се сметаат за единечни финансиски извештаи подготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.1. Основа за подготвување на единечните финансиските извештаи (продолжение)

Притоа, придружните единечни финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на годишната сметка (“Службен весник” бр. 60/14), чиј сет на финансиски извештаи во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со усвоениот МСС 1 – Презентирање на финансиските извештаи.

Придружните единечни финансиски извештаи се составени во согласност со принципот на набавна вредност, освен ако не е поинаку наведено во сметководствените политики кои се дадени во натамошниот текст. Во составувањето на овие единечни финансиски извештаи Друштвото ги применува сметководствените политики наведени во белешката 2.

Износите содржани во единечните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во илјади македонски денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Северна Македонија.

Подготвувањето на единечните финансиски извештаи во согласност со Законот за трговски друштва и Правилникот за водење на сметководство бара примена на проценки и претпоставки од страна на менаџментот на Друштвото, кои влијаат врз искажаните позиции во единечните финансиски извештаи. Иако проценките на раководството се базираат на разумни информации и познавања за настаните и активностите, фактичките резултати може да се разликуваат од проценетите. Проценките на раководството се прикажани во Белешка 4.

2.2. Подружници

Подружниците се правни лица кај кои Друштвото има контрола врз финансиските и деловните политики и поседува повеќе од една половина од гласачките права. Постоенето на контрола и ефектот од поседувањето на гласовите се зема предвид при одредување дали Друштвото има контрола врз друго правно лице. Набавна вредност на вложувањето претставува објективната вредност на даденото средство. Друштвото ги евидентира вложувањата по нивната набавна вредност намалена за евентуално обезвреднување.

2.3. Сегментно известување

Известувањето по оперативни сегменти е конзистентно со начините на интерно известување за потребите на Управниот одбор. Управниот одбор е одговорен за стратешките одлуки за секој од сегментите. На 31 декември 2022 година, Друштвото беше организирано во четири известувачки сегменти:

- **Фармација** - производство и продажба на лекови за хумана медицина, ветеринарни лекови и фармацевтски сировини,
- **Хемија** - производство и продажба на хемиски производи,
- **Козметика** - производство и продажба на козметички производи,
- **Билкарство** - производство и продажба на производи од билно потекло.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.3. Сегментно известување (продолжение)

Севкупната производна програма на фармацевтски производи на Алкалоид-Фармација се состои од следниве фармацевтски форми:

- Орални цврсти дозни форми: Таблети - конвенционално и модифицирано ослободување, филм-таблети, обложени таблети, подјазични таблети, капсули, сув прашок за орална суспензија.
- Течни дозни форми за орална употреба: Раствори за орална употреба, сирупи, суспензии.
- Топикални препарати: Кремови, масти, раствори, гелови, спрејови, вагиналети, супозитории.
- Стерилни дозни форми: Парентерални мало-волуменски, капки за очи, масти за очи.

Покрај капацитетите за производство на готови фармацевтски производи Алкалоид-Фармација има погон за екстракција на опиоиди, кој вклучува производство на морфин и негови деривати како фармацевтски сировини.

Сегментот Алкалоид - Хемија денес има развиена програма за производство на хемикалии и реагенси од органско и неорганско потекло, со ра, puriss, purum и со фармакопејски квалитети. Истите се наменети за лабораториите во институтите, факултетите, клиниките, фармацевтската и козметичката индустрија, како и во процесите на производство на други индустрии.

Палетата на производи на Алкалоид - Козметика се состои од производите за нега на кожа, производите за нега на детска кожа, сапуни, производите за нега на коса, производите за нега на заби, парфемската колекција за мажи, парфемската колекција за жени, како и козметиката за домаќинството. Состојките кои се составен дел на производите се набавуваат од добавувачи кои ги задоволуваат високите стандарди за квалитет и истите се во согласност со барањата на Европската директива за квалитетен козметички производ.

Главни дејности во Алкалоид - Билкарство се обработка, мешање и пакување на билни сировини како корени, листови, овошје, семе итн.

Приходите по сегменти се приходи кои се обелоденети во единечниот биланс на успех на Друштвото, коишто се директно поврзани со работењето на сегментот и соодветен дел од останатите приходи на Друштвото кои што се распределени на разумна основа на сегментот.

Расходите по сегменти се расходи кои се обелоденети во единечниот биланс на успех на Друштвото, коишто се директно поврзани со работењето на сегментот и соодветен дел од останатите расходи на Друштвото кои што се распределени на разумна основа на сегментот.

Нето оперативните средства на Друштвото се состојат примарно од материјални и нематеријални средства, залихи и побарувања намалени за нето оперативните обврски, додека нето финансиските средства на Друштвото примарно се состојат од парични средства и парични еквиваленти, останати тековни финансиски средства намалени за финансиски обврски, одложен данок и данок на добивка.

Сметководствените политики на сегментите се исти со сметководствените политики на Друштвото. Ова се всушност податоците кои што се известуваат на управувачките структури за целите на донесување одлуки за распределба на ресурсите и за оценување на резултатите од работењето на сегментите.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.4. Курсни разлики

Валута за вреднување и обелоденување

Валута за вреднување и обелоденување на трансакциите на Друштвото е македонскиот Денар. Износите вклучени во единечните финансиски извештаи се прикажани во илјади денари, освен ако поинаку не е наведено.

Трансакции и состојби

Трансакциите направени во странски средства на плаќање се пресметуваат во македонски Денари по курсот кој важел на денот на трансакцијата. Курсните разлики настанати од таквите трансакции во текот на годината и од сведувањето на средствата и обврските искажани во странски средства за плаќање по курсот кој важел на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба, се искажуваат во единечниот Биланс на успех како приходи или расходи.

2.5. Материјални средства

Материјалните средства иницијално се прикажуваат по нивната набавна вредност, со исклучок на земјиштето. Земјиштето е прикажано по неговата пазарна вредност врз основа на процена направена од страна на независен проценител. Останатите материјални средства се искажани по нивната набавна вредност намалена за исправката на вредност. Набавната вредност претставува фактурна вредност на набавените материјални средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Издатоците за реконструкција, адаптација или друго вложување со кои се зголемува корисниот век на употреба или капацитетот се капитализираат со нивното настанување. Издатоците за редовно одржување и поправки се евидентираат како расход во моментот на нивното настанување.

Позитивниот ефект од проценката на земјиштето се евидентира на главнината како ревалоризациона резерва. Негативниот ефект од проценката на земјиштето се евидентира на главнината, до износот на ревалоризационата резерва на одредено средство, а разликата се евидентира во консолидираниот Биланс на успех. Остатокот од ревалоризационата резерва се пренесува на задржаната добивка во моментот на отуѓувањето.

Земјиштето не се амортизира. Амортизацијата на останатите материјални средства се пресметува со примена на праволиниската метода и е наменета за алоцирање на набавната или проценетата вредност на основните средства во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на материјалните средства. Предвидениот корисен век на средствата е:

Згради	10 - 40	години
Опрема за производство	10 - 20	години
Возила	4	години
Мебел, компјутери и останата опрема	3 - 10	години

Резидуалната вредност на средствата и нивниот предвиден век на користење се проценува на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба и се коригира доколку е потребно.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.5. Материјални средства (продолжение)

Сегашната вредност на материјалните средства се намалува до износот на надоместувачката вредност во случај кога сегашната вредност е повисока од проценетата надоместувачка вредност.

Отстапените или на друг начин отуѓени материјални средства се елиминираат од единечниот Извештај за финансиската состојба заедно со исправката на вредноста. Добивката или загубата што произлегува од таквото отуѓување се признава во единечниот Биланс на успех.

2.6. Нематеријални средства

Нематеријалните средства се состојат од жигови, лиценци и софтвер. Нематеријалните средства се евидентираат по нивната набавна вредност намалена за исправката на вредноста. Набавната вредност претставува фактурна вредност на набавените нематеријални средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното право на користење.

Амортизацијата на нематеријалните средства се врши во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на нематеријалните средства, а најмногу до 10 години.

Одделно стекнати нематеријални средства

Нематеријалните средства со конечен животен век кои што се стекнати одделно се прикажуваат по нивната набавна вредност, намалени за акумулираната амортизација и за исправката на вредност. Амортизацијата на стекнатите нематеријални средства се врши во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на нематеријалните средства, а најмногу до 10 години. Предвидениот век на употреба и методот на амортизација се предмет на испитување на крајот на секој период за известување.

Интерно генерирани нематеријални средства - трошоци за истражување и развој

Издатоците за истражување се признаваат како расходи при нивното настанување. Интерно генерираните нематеријални средства кои произлегуваат од фазата на развој се признаваат доколку и само доколку може да го демонстрираат следното:

- Техничка изводливост за довршување на нематеријалното средство, така што тоа да биде расположливо за употреба или продажба,
- Неговата намера е да го доврши нематеријалното средство и да го користи или продаде,
- Неговата способност да го користи или продаде нематеријалното средство,
- Како нематеријалното средство ќе создава веројатни идни економски користи,
- Расположливоста на соодветни технички, финансиски и други ресурси за довршување на развојот и за употреба или продажба на нематеријалното средство,
- Неговата способност за веродостојно мерење на издатокот кој може да му се припише на нематеријалното средство за време на неговиот развој.

Износот на иницијално признатите интерно генерирани нематеријални средства е збир од настанатите трошоци од денот кога нематеријалното средство за прв пат ги исполнува критериумите за признавање наведени погоре. Во случај кога интерно генерираните нематеријални средства не ги задоволуваат критериумите наведени погоре, трошоците за развој се признаваат во единечниот биланс на успех во периодот во кој што се настанати.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.6. Нематеријални средства (продолжение)

Последователно по иницијалното признавање, интерно генерираните нематеријални средства се прикажуваат по нивната набавна вредност намалени за акумулираната амортизација и исправката на вредност на ист начин како и одделно стекнатите нематеријални средства.

Патенти

Патентите иницијално се мерат според набавна вредност и се амортизираат на праволиниски метод во текот на проценетиот животен век од десет години.

2.7. Обезвреднување на нефинансиските средства

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат, се предмет на годишна анализа за можноста од нивно обезвреднување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста од нивно обезвреднување секогаш кога настаните или измените во деловните услови укажуваат дека нивната сегашна вредност е повисока од проценетата надоместувачка вредност. Загубата од обезвреднување се евидентира за износот за кој сегашната вредност на средството ја надминува вредноста за неговото повторно надоместување. Надоместувачката вредност претставува повисоката вредност од нето продажната цена на средството, намалена за трошоците на продажба, и неговата употребна вредност. Со цел за да се процени обезвреднувањето, средствата се групирани во најмали единици кои генерираат пари. Нефинансиските средства, освен гудвилот, кои се обезвреднети се проценуваат за можната корекција на обезвреднувањето на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба.

2.8. Финансиски средства

Финансиските средства на Друштвото се класифицирани во следните категории: позајмици и побарувања и хартии од вредност расположливи за продажба. Класификацијата на вложувањата е направена во зависност од намената за која финансиските средства се набавени. Класификацијата на финансиските средства се дефинира во моментот на нивната набавка и се анализира на секој датум на известување.

Позајмици и побарувања

Позајмиците и побарувањата се финансиски средства со дефинирани услови за плаќање и не се котираат на пазарите на хартии од вредност. Позајмиците и побарувањата се вклучени во тековните средства, освен оние кои имаат доспевање подолго од 12 месеци по датумот на единечниот Извештај за финансиската состојба. Позајмиците и побарувањата се прикажани во единечниот Извештај за финансиската состојба на позицијата Побарувања од купувачите и останати побарувања (Белешка 2.10).

Хартии од вредност расположливи за продажба

Финансиските средства “расположливи за продажба” се класифицирани како нетековни средства, освен оние кои раководството планира да ги отуѓи во период пократок од 12 месеци по датумот на единечниот Извештај за финансиската состојба.

Набавката и продажбата на финансиските средства се евидентира на денот на тргувањето. Вредноста на набавката ги вклучува и трошоците за трансакцијата. Финансиските средства се бришат од евиденцијата во моментот на нивната продажба или во моментот на завршување на правото за добивање на надоместок. Финансиските средства “расположливи за продажба” се вреднуваат по нивната пазарна вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.8. Финансиски средства (продолжение)

Друштвото исто така има вложувања во акции кои не котираат на пазар за хартии од вредност но се класифицирани како финансиски средства “расположливи за продажба” и се вреднуваат по набавна вредност, бидејќи Друштвото очекува дека набавната вредност ќе се приближи до пазарната вредност. Позајмиците и побарувањата се вреднуваат по нивната амортизирана вредност со примена на ефективна каматна стапка.

Промените во вредноста на финансиските средства се евидентираат во главнината и во извештајот за сеопфатна добивка, освен загубите од обезвреднување на финансиските средства, каматите пресметани со ефективна каматна метода и курсните разлики на финансиските средства кои што се признаваат во единечниот Биланс на успех.

Во моментот на продажба на финансиските средства, акумулираниот износ во главнината што произлегува од промената на вредноста на финансиските средства се евидентира во единечниот Биланс на успех. Дивидендите што се добиваат од поседувањето на финансиските средства се евидентираат во единечниот Биланс на успех со стекнување на правото за добивање парични средства.

Пазарната вредност на финансиските средства се базира на последната тргувана цена на акцијата на Македонската берза за хартии од вредност. Вложувањата за кои вредноста не може со сигурност да се измери се прикажани според нивната набавна или ревалоризирана вредност намалена за исправката на вредноста.

На крајот на секој известувачки период, Друштвото врши анализа на вредноста на финансиските средства. Во случај кога постојат доволно индикатори дека вредноста на финансиските средства е неповратно намалена под нивната сегашна вредност, овие финансиски средства се сметаат за обезвреднети. Во тој случај, разликата помеѓу износот на обезвреднувањето и ревалоризационата резерва во главнината што произлегува од промената на вредноста на финансиските средства се евидентира во единечниот Биланс на успех. Загубата од обезвреднување на вложувањата која што е евидентирана во единечниот Биланс на успех не се враќа повторно преку истиот. Анализата на обезвреднувањето на побарувањата од купувачите е опишана во Белешка 2.10.

2.9. Залихи

Залихите се искажуваат по цената на чинење или по нето очекуваната продажна вредност во зависност од тоа која е пониска. Цената на чинење е пресметана врз база на стварните цени. Цената на чинењето на производството во тек, полупроизводите и готовите производи, ги опфаќа сите директни трошоци на производство и производните општи трошоци. Нето очекуваната продажна вредност претставува проценета продажна вредност намалена за трошоците за продажба.

2.10. Побарувања од купувачите

Побарувањата од купувачите се искажани по фактурираната вредност намалена за исправката на побарувањата. Исправката на вредноста на побарувањата од купувачите се врши секогаш кога постојат објективни докази дека побарувањето не може да се наплати. Индикаторите кои се користат при проценката за ненаплативост на побарувањата се: несолвентност, можноста од ликвидација и стечај и доцнење при исплатата на побарувањата.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.10. Побарувања од купувачите (продолжение)

Износот на исправката на вредноста претставува разлика помеѓу фактурната вредност на побарувањата и износот кој се очекува да биде надоместен. Направената исправка на побарувањата се прикажува на позицијата: “Трошоци на продажба и маркетинг” во единечниот Биланс на успех.

2.11. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се состојат од готовина на сметките во банките и во благајните.

2.12. Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од обични акции. Откупот на сопствени акции се прикажува како намалување на акционерскиот капитал зголемен за сите трошоци за негово откупување или отуѓување. Отуѓувањето на сопствените акции се прикажува како зголемување на акционерскиот капитал и е еднаков на готовинските приливи намалени за сите трошоци на трансакцијата.

2.13. Обврски по кредити

Иницијално, кредитите се прикажуваат по нивната номинална вредност, намалени за трошоците на трансферот. Во понатамошните периоди, кредитите се прикажуваат намалени за пресметаната камата.

Кредитите се прикажани како тековни обврски, освен за делот кој доспева по 12 месеци од денот на единечниот Извештај за финансиската состојба.

2.14. Обврски кон добавувачи и останати обврски

Финансиските обврски, иницијално вреднувани по објективна вредност, последователно се вреднуваат по амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка. Метода на ефективна камата е метода на пресметување на амортизирачка набавна вредност на финансиската обврска и на распределба на трошокот од камата во текот на релевантниот период. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања или примања во текот на очекуваниот животен век на инструментот или, до нето сметководствената вредност на финансиската обврска, при иницијалното признавање.

2.15. Данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува и плаќа согласно одредбите на Законот за данок на добивка. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно утврдено од даночните органи. Крајниот данок по стапка од 10% се пресметува на добивката утврдена во единечниот биланс на успех коригирана за одредени непризнасни трошоци согласно законските одредби.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.15. Данок на добивка (продолжение)

Одложен данок

Одложениот данок е пресметан за временските разлики помеѓу даночната основица и сегашната вредност на средствата и обврските. Одложениот данок не се пресметува при почетно вреднување на средствата и обврските, доколку во моментот на трансакцијата нема влијание врз даночната добивка или загуба. Одложениот данок се пресметува со примена на тековната даночна стапка. Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочиви временски разлики. Одложеното даночно средство е пресметано врз основа на веројатноста на постоење на идни оданочиви добивки кои ќе овозможат искористување на одложеното даночно средство.

Одложеното даночно средство е пресметано за временските разлики од вложувања во подружниците, освен ако времето на реализација на временските разлики е контролирано од страна на Друштвото и е извесно дека истите нема да се реализираат во догледна иднина.

2.16. Користи на вработените

Обврски за пензии

Друштвото има обврска за исплата на надомести на вработените кои се категоризирани како “Дефинирани користи” и “Дефинирани придонеси”. Обврските се дефинирани како:

- “Дефинирани користи” на вработените - претставува обврска за исплата на надомести во моментот на пензионирање и вообичаено зависи од еден или повеќе фактори како што се години на старост, работен стаж и надоместоци.
- “Дефинирани придонеси” на вработените - претставува обврска за исплата на пензиско осигурување во државни и приватни фондови. Друштвото нема обврска за исплата на дополнителни износи доколку државните и приватните пензиски фондови немаат доволно средства за исплата на пензиите.

Обврската дефинирана во единечниот Извештај за финансиската состојба за користите на вработените е прикажана според сегашната вредност на идните готовински одливи. Износот на “Дефинирани користи” се пресметува на годишно ниво од страна на независен актуар со примена на Кредитната метода на проектирани единици. Сегашната вредност на “Дефинирани користи” се пресметува со дисконтирање на проценетите идни готовински одливи, со примена на каматната стапка на високо ликвидни корпоративни обврзници, деноминирани во валутата во која дефинираните користи ќе бидат платени и кои имаат приближно еднаков период на доспевање со периодот на доспевање на дефинираните користи.

Друштвото има законска обврска за исплата на пензиско осигурување во државни и приватни фондови. По исплатата на придонесите за пензиско осигурување, Друштвото нема идна обврска по овој основ. Придонесите се евидентираат како користи на вработените во единечниот Биланс на успех во моментот на нивно доспевање. Однапред платените придонеси се евидентираат како побарувања само доколку се осигура иден поврат на платените средства или идно намалување на обврската.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.16. Користи на вработените(продолжение)

Престанок на работен однос по основ на деловни причини

На вработените во Друштвото кај кои престанал работниот однос по основ на деловни причини или доброволно, им се исплаќа паричен надомест. Надоместот за престанок на работниот однос по основ на деловни причини се евидентира врз основа на настанат доброволен прекин на работниот однос, доставена и прифатена понуда од страна на вработениот за доброволен прекин на работен однос. Стекнатото право на исплата како резултат на прекин на работниот однос по основ на деловни причини или доброволно, се евидентира како краткорочна обврска и се очекува да се исплати.

Учество во добивка

На вработените може да им се признае право на учество во добивката со одлука на Управниот одбор на Друштвото за распределба на добивката. Стекнатото право на учество во добивка се евидентира како краткорочна обврска и се очекува да се исплати.

2.17. Резервирања

Резервирања за обновување на околината, реструктурирање или тужби против Друштвото се признаваат кога постои законска или судска обврска како резултат на минат настан и кога износот на надоместот со голема веројатност може да се предвиди. Резервирања не се вршат за идни загуби од работењето. Резервирањата се евидентираат според нивната сегашна вредност на очекуваните трошоци, потребни за надоместување на обврската.

2.18. Формирање на приходот (признавање и мерење)

Приходот претставува објективна вредност на примениот надомест или побарувањето за продадени добра и услуги. Приходот се прикажува намален за данокот на додадена вредност, проценетите поврати, дисконтите и рататите. Приходите се состојат од:

Приходи од продажба на производи

Приходите од продажба на производи се признаваат во моментот на испораката на производите и прифаќање од страна на купувачот.

Приходи од продажба на услуги

Приходите од продажба на услуги се признаваат во моментот на извршување на услугата имајќи го во предвид степенот на завршеност на договорената услуга.

Приходи од камати

Приходите од камати се пресметуваат со примена на ефективната каматна стапка. Приходот од камати се намалува до износот на надоместувачката вредност, во случај на обезвреднување на побарувањето и претставува дисконтиран износ на очекуваниот прилив на готовински средства.

Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат во моментот на настанување на правото за надомест од страна на издавачите на сопственичките хартии од вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.19. Дивиденди

Друштвото ги евидентира обврските по дивиденди кон акционерите по одобрување на обврската за дивиденди на годишното Собрание на акционери.

2.20. Државни поддршки

Државните поддршки не се признаваат се додека не постои разумно уверување дека Друштвото ќе се усогласи со условите поврзани со нив, и дека поддршките ќе биде примени. Државните поддршки се признаваат во добивката или загубата на систематска основа во периодите во кои Друштвото ги признава како расходи поврзаните трошоци за кои поддршките се наменети да ги надоместат. Конкретно, државните поддршки за да се добијат чиј основен услов им е Друштвото да набави, изгради или на некој друг начин се стекне со нетековни средства, се признаваат како одложени приходи во единечниот извештај за финансиската состојба и се пренесуваат во добивката или загубата на систематска и рационална основа за време на животниот век на стекнатото средство. Државните поддршки кои се добиваат како компензација за веќе настанатите трошоци или се добиваат како непосредна финансиска поддршка на Друштвото без обврска за идни поврзани трошоци со истите, се признаваат во добивката или загубата во периодот во кој настануваат како побарување.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**3. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ****3.1. Видови финансиски ризици**

Во своето работење, Друштвото е изложено на повеќе видови на финансиски ризици како што се пазарен ризик (ризик од промена на девизните курсеви, пазарните вредности и цените), кредитен ризик, ризик од неликвидност и каматен ризик. Пристапот на Друштвото во управување со финансискиот ризик е насочен кон проценка на непредвидливоста на финансискиот пазар и настојува да изнајде начин за навремено минимизирање на потенцијалните негативни ефекти. Управувањето со ризикот го врши Финансискиот сектор, а врз основа на политиките одобрени од страна на Управниот одбор.

Пазарен ризик**а) Ризик од промена на девизниот курс**

Друштвото е вклучено во меѓународни трансакции и е изложено на ризик од промена на девизните курсеви, како резултат на изложеност на домашната валута во однос на различните странски валути. Ризикот од промена на девизниот курс се управува преку обезбедување на доволни количества на готовина во странски валути во банки за обезбедување на континуитет на операциите на Друштвото.

б) Ризик од промена на цените

Друштвото е изложено на ризик од промена на пазарната вредност на вложувањата расположливи за продажба. Друштвото не е изложено на ризик од промена на цената на готовите производи.

Кредитен ризик

Друштвото нема значајна концентрација на кредитен ризик. Воспоставените политики и процедури овозможуваат продажба на купувачи со соодветна кредитна историја. Побарувањата од купувачите се состојат од голем број на салда. На тој начин, управувањето со кредитниот ризик вклучува политика на разумно намалување и дисперзија на концентрацијата на побарувањата во портфолиото на клиентите.

Ризик од неликвидност

Ризикот од неликвидност се управува преку обезбедување на доволни количества на готовина и можност за обезбедување на средства за кредитирање на операциите на Друштвото.

Каматен ризик

Друштвото не поседува значајни финансиски средства кои би обезбедиле принос на камати, така што готовинскиот тек на Друштвото не е под влијание на промените на пазарните каматни стапки.

Друштвото е изложено на каматен ризик за долгорочните и краткорочните кредити. Друштвото нема посебна политика за намалување на каматниот ризик, и истиот го регулира во директни преговори со банките. Каматните стапки на долгорочните кредити се помали од краткорочните и значајно не варираат. Каматите на краткорочните кредити земени од банките во земјата во тековниот период се намалени во однос на минатата година.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**3. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжение)****3.2. Објективна вредност**

Објективната вредноста на вложените средства расположливи за продажба се базира на вредноста на акциите кои котираат на официјалниот финансиски пазар на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба. За вреднување на вложувањата кои не котираат на официјалниот пазар, се применува тековната пазарна вредност на вложувања во хартии од вредност во иста или слична групација во која дејствува субјектот.

Сметководствената вредност намалена за проценетите исправки на вредноста на финансиските средства и обврски, со рок на доспевање пократок од една година, ја претставува приближно нивната објективна вредност. Проценките на Друштвото се базираат на искуството и останатите фактори, вклучувајќи ги и очекувањата за идните настани за кои се верува дека се веројатни во сегашните околности.

3.3. Управување со ризикот од финансирање

Друштвото користи кредити со цел да обезбеди континуирано работење и да обезбеди поврат на вложувањата на инвеститорите и акционерите преку оптимизација на обврските по кредити и капиталот. Доколку е потребно, Друштвото може да го намали ризикот од финансирање преку намалување на износот распределен за дивиденди кон акционерите, да издава нови акции или да продаде средства со цел намалување на ризикот од финансирање.

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

Друштвото врши проценка на идните настани. Проценетите износи вообичаено се блиски до реалните износи на остварените настани. Оние проценки кои може да имаат материјално влијание врз сегашната вредност на средствата и обврските во иднина се опишани подолу:

Стапки на амортизација

Амортизационите стапки се определуваат врз основа на предвидениот корисен век на употреба на недвижностите, постројките и опремата. Корисниот век на употреба се проверува еднаш годишно од страна на Друштвото врз основа на тековните проценки.

Објективна вредност на земјиштето

Објективната вредност на проценетото земјиште се анализира од страна на Друштвото на датумот на единечниот Извештај за финансиската состојба дали претрпело значајна промена во однос на вредноста на денот на проценката. Проценка на Друштвото е дека разликата помеѓу пазарната вредност и проценетата сметководствена вредност е нематеријална и не влијае врз искажаниот резултат.

Објективна вредност на финансиските средства

Објективната вредност на финансиските средства расположливи за продажба, кои не котираат на официјалниот пазар на Македонската берза на хартии од вредност се евидентирани според нивната набавна вредност. Проценка на Друштвото е дека нивниот износ и разлика до можната пазарна вредност е нематеријална и истата нема никакво влијание врз искажаниот резултат, имајќи ги во предвид бројот на акциите во портфолиото на Друштвото, односно процентот на учество во вкупниот капитал на издавачите на хартии од вредност и нивната неликвидност.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ (продолжение)

Обезвреднување на побарувањата од купувачи и другите побарувања

Обезвреднувањето на сомнителните побарувања се заснова врз проценетите загуби кои потекнуваат од неможноста на купувачите да ги исполнат своите договорни обврски. Проценките кои се користат при проценката на адекватноста на обезвреднување на сомнителните побарувања се старосната структура на нашите побарувања и историјата на отпис на побарувањата, кредитната способност на купувачите како и промените во нашите услови за плаќање. Проценките ги вклучуваат и претпоставките за идното однесување на комитентите и идните готовински наплати. Раководството верува дека не постои потреба од идни резервации коишто ги надминуваат резервациите за сомнителни побарувања што се веќе признати во овие финансиски извештаи.

Резервирања

Резервирањата се предмет на проценка. Друштвото ја проценува веројатноста за настанување на несакан настан како резултат на минат настан. Друштвото е претпазливо во врска со овие проценки, но поради високото ниво на неизвесност, во некои случаи на проценка може и да се случи крајниот исход на настанот да не биде еднаков со резервирањето.

Проценки за евидентирање на користи на вработените

MCC19 користи на вработените, бара да се направат веродостојни проценки на износот на користите кој треба да се евидентира како обврска за користи на вработените. За оваа цел се користат актуарски проценки и техники како што се очекувана стапка на инфлација, долгорочно зголемување на медицинските трошоци, обрт на вработени и дисконтната стапка. Евентуалните промени на овие проценки на било која од овие варијабли може да ја промени обврската на Друштвото по основ на користи на вработените.

5. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ

Сегментното известување до менаџментот се базира на информации за производите и категориите на купувачите.

Основни категории на производи се фармацевтски и нефармацевтски производи (хемиски, козметички и производи од биљно потекло). Основна категорија на купувачи за производите на Друштвото се купувачи на големо.

Резултатите на сегментот за годината што завршува на 31 декември се:

	Продажби		Добивка од работењето	
	2022	2021	2022	2021
Фармација	8.852.973	8.003.675	1.526.644	1.369.283
Хемија	362.673	331.019	16.025	35.557
Козметика	1.021.040	973.843	4.523	43.239
Билкарство	301.544	251.218	2.206	(43.487)
Вкупно	10.538.230	9.559.755	1.549.398	1.404.592
Финансиски трошоци			(16.270)	(16.750)
Добивка пред даноци			1.533.128	1.387.842
Данок од добивка			(121.585)	(106.436)
Нето добивка			1.411.543	1.281.406

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

5. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ (продолжение)

Средствата и обврските на сегментот за годината што завршува на 31 декември се:

Средства

	2022	2021
Фармација	15.210.183	13.648.019
Хемија	520.289	544.137
Козметика	313.362	333.099
Билкарство	181.143	134.060
Вкупно средства	16.224.977	14.659.315

Обврски

	2022	2021
Фармација	3.625.946	2.868.748
Хемија	131.475	135.796
Козметика	188.180	169.244
Билкарство	48.606	47.560
Вкупно обврски	3.994.207	3.221.348

Останати ставки на сегментот за годината што завршува на 31 декември се:

	Амортизација		Инвестиции	
	2022	2021	2022	2021
Фармација	728.707	703.542	1.263.054	1.028.316
Хемија	19.364	17.354	98.319	24.553
Козметика	46.390	29.451	52.274	87.145
Билкарство	37.177	35.837	37.911	30.317
Вкупно	831.638	786.184	1.451.558	1.170.331

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

5. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ (продолжение)

Секундарен известувачки образец - географски сегмент

Република Северна Македонија е матична земја на Друштвото каде се одвива значаен дел од деловните активности.

	Приходи од продажба		Постојани средства	
	2022	2021	2022	2021
Северна Македонија	3.142.726	3.122.591	8.773.875	8.156.554
Србија	1.741.282	1.846.174	-	-
Босна и Херцеговина	844.535	845.890	-	-
Хрватска	530.599	550.548	-	-
Косово	457.340	425.677	-	-
Останати земји	3.821.748	2.768.875	-	-
Вкупно	10.538.230	9.559.755	8.773.875	8.156.554

Прикажувањето на продажбите е врз основа на потеклото на купувачот.
Постојаните средства се состојат од материјални и нематеријални средства.

Информации за поголемите купувачи

Продажбите од сегментот Фармација се одвиваат во повеќе земји и преку повеќе купувачи.
Нема купувач со поголемо поединечно учество во продажбите на фармацевтски производи.

Кај продажбите на сегментот Хемија има еден поголем купувач што учествува во продажбите со 22,1% (2021: 28,5%).

Кај продажбите на сегментот Козметика има еден поголем купувач што учествува во продажбите со 17,2% (2021: 16,1%).

Кај продажбите на сегментот Билкарство има еден поголем купувач што учествува во продажбите со 40,3% (2021: 32,5%).

Видови на продажби

	2022	2021
Продажба на производи	8.803.117	7.632.045
Продажба на стоки	1.572.094	1.750.687
Останата продажба	163.019	177.023
	10.538.230	9.559.755

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

6. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност					
На 1 јануари 2021 година	1.661.629	3.639.472	5.169.030	323.067	10.793.198
Рекласификација	-	(104)	104	(2.407)	(2.407)
Зголемувања	-	-	24.714	759.243	783.957
Пренос од инвестиции во тек	11.076	198.260	631.417	(840.753)	-
Елиминација на средства	-	(600)	(112.700)	-	(113.300)
На 31 декември 2021 година	1.672.705	3.837.028	5.712.565	239.150	11.461.448
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2021 година	-	1.914.576	2.927.013	-	4.841.589
Рекласификација	-	-	-	-	-
Амортизација за 2021 година	-	92.417	373.913	-	466.330
Елиминација на средства	-	(316)	(107.862)	-	(108.178)
На 31 декември 2021 година	-	2.006.677	3.193.064	-	5.199.741
Сметководствена вредност					
На 31 декември 2021 година	1.672.705	1.830.351	2.519.501	239.150	6.261.707
Набавна вредност					
На 1 јануари 2022 година	1.672.705	3.837.028	5.712.565	239.150	11.461.448
Рекласификација	-	-	-	45	45
Зголемувања	-	59	9.177	1.039.305	1.048.541
Пренос од инвестиции во тек	-	289.297	425.130	(714.427)	-
Елиминација на средства	-	(17.088)	(43.721)	-	(60.809)
На 31 декември 2022 година	1.672.705	4.109.296	6.103.151	564.073	12.449.225
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2022 година	-	2.006.677	3.193.064	-	5.199.741
Рекласификација	-	-	-	-	-
Амортизација за 2022 година	-	97.891	409.632	-	507.523
Елиминација на средства	-	(15.400)	(42.970)	-	(58.370)
На 31 декември 2022 година	-	2.089.168	3.559.726	-	5.648.894
Сметководствена вредност					
На 31 декември 2022 година	1.672.705	2.020.128	2.543.425	564.073	6.800.331

Земјиштето е проценето по неговата пазарна вредност на 31 декември 2019 година од страна на независен проценител. Ефектот од ревалоризацијата е пренесен во останати резерви на капиталот (Белешка 16).

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

7. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Патенти и лиценци	Софтвер и интерно генерирани нематеријал ни средства	Останати средства	Средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност					
На 1 јануари 2021	367.238	3.021.340	96.828	82.412	3.567.818
Рекласификација				2.407	2.407
Зголемување		4.866		381.508	386.374
Пренос од инвестиции во тек	335	409.908	6.583	(416.826)	-
Елиминација на средства		(5.377)		(269)	(5.646)
На 31 декември 2021	367.573	3.430.737	103.411	49.232	3.950.953
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2021	347.977	1.329.713	63.937	-	1.741.627
Амортизација за 2021 година	7.073	304.913	7.868		319.854
Елиминација на средства		(5.375)			(5.375)
На 31 декември 2021	355.050	1.629.251	71.805	-	2.056.106
Сметководствена вредност на 31 декември 2021	12.523	1.801.486	31.606	49.232	1.894.847
Набавна вредност					
На 1 јануари 2022	367.573	3.430.737	103.411	49.232	3.950.953
Рекласификација				(45)	(45)
Зголемување		217		402.800	403.017
Пренос од инвестиции во тек		380.947	10.256	(391.203)	-
Елиминација на средства	(23)	(3.076)		(160)	(3.259)
На 31 декември 2022	367.550	3.808.825	113.667	60.624	4.350.666
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2022	355.050	1.629.251	71.805	-	2.056.106
Амортизација за 2022 година	6.482	309.759	7.874	-	324.115
Елиминација на средства	(23)	(3.076)			(3.099)
На 31 декември 2022	361.509	1.935.934	79.679	-	2.377.122
Сметководствена вредност на 31 декември 2022	6.041	1.872.891	33.988	60.624	1.973.544

Нето сметководствена вредност на софтверот изнесува 71.093 илјади Денари (2021: 101.374 илјади Денари), а остатокот се интерно генерирани нематеријални средства.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Управување со ризикот од финансирање

Раководството на Друштвото врши редовна анализа на кредитната задолженост.

	2022	2021
Обврски по кредити	1.217.997	960.920
Пари и парични еквиваленти	(62.077)	(267.170)
Нето обврски по кредити	1.155.920	693.750
Капитал	12.230.770	11.437.967
Нето обврски по кредити/Капитал	9,45%	6,07%

Финансиски инструменти и цели на управување со ризикот

Финансиските инструменти на Друштвото се состојат од пари и парични еквиваленти, купувачи и останати побарувања, добавувачи и останати обврски и кредити. Во текот на своето работење Друштвото е изложено на следните ризици:

Ризик од промена на девизни курсеви

Значаен дел од работењето на Друштвото како што се: продажбите на производи и услуги, набавка на основни средства, сировини и материјали, услуги и кредити се деноминирани во Денари од странски валути. Друштвото не користи финансиски инструменти за минимизирање на ризикот, од причини што такви инструменти не постојат на пазарот во Северна Македонија.

Состојбата на девизните износи деноминирани во Денари е следната:

	Обврски		Средства	
	2022	2021	2022	2021
ЕУР	795.967	478.551	1.925.582	2.081.531
РУР	-	-	504.799	388.466
УСД	257.771	290.842	48.839	67.095
ЦХФ	18.391	3.932	1.878	1.516
Останати валути	(2.048)	(803)	1.389	924

Друштвото претежно е изложено на Евро и Руска рубља.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа за зголемување и намалување за 10% на македонскиот Денар во однос на соодветните странски валути. Сензитивната анализа е направена на девизните салда на средствата и обврските на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба. Позитивните износи претставуваат зголемување на добивката во единечниот Биланс на успех, а негативните износи претставуваат намалување.

	Зголемување од 10% на вредноста на Денарот		Намалување од 10% на вредноста на Денарот	
	2022	2021	2022	2021
ЕУР	(112.962)	(160.298)	112.962	160.298
РУР	(50.480)	(38.847)	50.480	38.847
УСД	20.893	22.375	(20.893)	(22.375)
ЦХФ	1.651	242	(1.651)	(242)
Останати валути	66	(173)	(66)	173
Единечниот биланс на успех и Капитал	(140.832)	(176.701)	140.832	176.701

Сензитивноста на Друштвото кон странските валути во 2022 година е помала од 2021 година, најмногу како резултат на намалувањето на побарувањата кон купувачи од странство.

Ризик од промена на каматни стапки

Друштвото е изложено на ризик од промена на каматните стапки.

Следната табела ја покажува сензитивната анализа за зголемување и намалување за 10% на каматните стапки на кредитите на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба. Позитивните износи претставуваат зголемување на добивката во единечниот Биланс на успех, а негативните износи претставуваат намалување.

	Зголемување од 10%		Намалување од 10%	
	2022	2021	2022	2021
Кредити	1.627	1.675	(1.627)	(1.675)
Единечниот биланс на успех и Капитал	(1.627)	(1.675)	1.627	1.675

Доколку каматните стапки беа поголеми за 10% од тековните, добивката на Друштвото во 2022 година ќе беше помала за 1.627 илјади Денари, и обратно, доколку каматните стапки беа пониски добивката на Друштвото во 2022 година ќе беше поголема за 1.627 илјади Денари.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

Ризик од ликвидност

Раководството на Друштвото води грижа за обезбедување на ликвидноста. Во соодветни случаи, Друштвото користи краткорочни и долгорочни кредити за финансирање на работењето. Раководството управува со ризикот од ликвидност преку одржување на извесен износ на слободни пари и парични еквиваленти, секојдневно следење на состојбата на паричните средства и проекции за идните парични приливи и одливи. Друштвото има пристап до финансиски средства од банките со релативно ниска каматна стапка, што дополнително обезбедува можност за управување со ликвидноста.

Подолу е прикажана табелата за рочноста на финансиските обврски на Друштвото:

	До 1 месец	1 - 3 месеци	3 - 12 месеци	12 - 60 месеци	Вкупно
31 декември 2022					
Обврски кон добавувачи	1.139.778	708.553	123.482	6.995	1.978.808
Обврски за кредити	22.138	44.278	583.387	568.194	1.217.997
	1.161.916	752.831	706.869	575.189	3.196.805
31 декември 2021					
Обврски кон добавувачи	767.502	714.952	104.545	7.016	1.594.015
Обврски за кредити	22.139	49.278	228.420	661.083	960.920
	789.641	764.230	332.965	668.099	2.554.935

Подолу е прикажана табелата за рочноста на финансиските средства на Друштвото:

	До 1 месец	1 - 3 месеци	3 - 12 месеци	12 - 60 месеци	Вкупно
31 декември 2022					
Побарувања од купувачите	376.909	825.057	1.097.070	-	2.299.036
Пари и парични еквиваленти	62.077	-	-	-	62.077
	438.986	825.057	1.097.070	-	2.361.113
31 декември 2021					
Побарувања од купувачите	344.569	834.700	1.112.388	-	2.291.657
Пари и парични еквиваленти	267.170	-	-	-	267.170
	611.739	834.700	1.112.388	-	2.558.827

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

9. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	2022	2021
На 1 јануари	8.867	7.114
Зголемувања	30	1.769
Намалувања	(346)	(16)
На 31 декември	8.551	8.867
Вложувањата се состојат од:		
	2022	2021
Вложувања во некотирани компании	2.405	2.675
Вложувања во котираните компании	6.146	6.192
	8.551	8.867

Вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба претставуваат вложувања во акции и удели на повеќе друштва и банки. Вложувањето во овие друштва и банки е помало од 10% од нивниот регистриран капитал.

Вредноста на вложувањата во котираните друштва е искажана по нивната пазарна вредност. Акциите кои не котираат на пазар за хартии од вредност, но се класифицирани како финансиски средства “расположливи за продажба” се вреднуваат по набавна вредност, бидејќи Друштвото очекува дека набавната вредност ќе се приближи до пазарната вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

10. ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРУЖНИЦИ

	2022	2021
Алкалоид ДОО Белград, Србија	173.256	173.256
Алкалоид ДОО Загреб, Хрватска	15.439	15.439
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	866	866
Алкалоид ДОО Сараево, Босна и Херцеговина	39	39
Алкалоид ЕООД Софија, Бугарија	2.748	2.748
АЛК&КОС Фармацеутикалс Шпк Приштина, Косово	307	307
Алкалоидфарм СА Фрибург, Швајцарија	5.429	5.429
Алкалоид УСА ЛЛЦ Колумбус, Охајо САД	3.873	3.873
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	161.154	130.154
Алкалоид ДОО Подгорица, Црна Гора	-	-
Фондација „Трајче Мукаетов” Скопје, С. Македонија	3.000	3.000
ООО Алкалоид Рус Москва, Русија	119.359	119.359
Алкалоид ФАРМ ДОО Љубљана, Словенија	461	461
Алкалоид Веледрогерија ДОО Белград, Србија	7.720	7.720
Алкалоид Билна аптека ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	2.616	2.616
Алкалоид Иљач Т. Л. С. Истанбул, Турција	308	308
АЛКА-ЛАБ ДОО Љубљана, Словенија	43.081	43.081
Алкалоид Шпк Тирана, Албанија	308	308
ТОВ Алкалоид Киев, Украина	2.157	2.157
Алкалоид ЛГЛ ДОО, Загреб	2.157	2.157
Алкалоид УК ЛИМИТЕД	-	-
АД Ракометен клуб АЛКАЛОИД	1.542	-
АД Ракометен клуб Мулти Есенс	1.542	-
АЛКАЛОИД Букурешт, Романија	6.150	-
	553.512	513.278

Сите поврзани субјекти се 100% сопственост на Алкалоид АД Скопје, освен вложувањето во Алкалоид УСА каде учеството изнесува 49%. Иако вложувањето на Алкалоид АД Скопје во Алкалоид УСА ЛЛЦ Колумбус, Охајо САД изнесува 49 %, Друштвото поседува контрола.

Во 2022 година АЛКАЛОИД регистрираше ново друштво во Романија, со назив АЛКАЛОИД Букурешт С.Р.Л. Во 2021 година АЛКАЛОИД регистрираше ново друштво во Велика Британија, со назив Алкалоид УК ЛИМИТЕД.. Друштвата се во 100% сопственост на АЛКАЛОИД АД Скопје.

Друштвото има претставништва во Русија и Украина. Резултатите од работењето на претставништвата се вклучени во единечните финансиски извештаи на матичното друштво.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

11. ЗАЛИХИ

	2022	2021
Суровини и материјали	1.703.485	1.334.719
Резервни делови	1.104	189
Ситен инвентар	2.357	4.541
Производство во тек	353.901	323.176
Готови производи	1.384.096	1.079.011
Трговски стоки	461.415	325.755
	3.906.358	3.067.391

12. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИТЕ

Побарувања од купувачи:

	2022	2021
Побарувања од купувачи	2.475.761	2.468.382
Минус: Исправка на вредноста	(176.725)	(176.725)
Нето побарувања од купувачи	2.299.036	2.291.657

Движење на исправката на вредноста:

	2022	2021
На почеток на годината	176.725	176.725
Наплатено во годината	-	-
На крајот на годината	176.725	176.725

	2022	2021
До 1 година	-	-
Над 1 година	176.725	176.725
На 31 Декември	176.725	176.725

Друштвото работи со голем број на купувачи во земјата и странство и поради тоа нема поединечно значајна концентрација на кредитен ризик кај побарувањата од купувачите.

13. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2022	2021
Аванси	66.055	50.830
Побарувања за повеќе платен данок	191.200	121.786
Останати побарувања	73.478	48.353
	330.733	220.969

Побарувањата за повеќе платен ДДВ на Управата за јавни приходи се надоместуваат редовно.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

13. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (Продолжение)

Останати долгорочни побарувања

Нетековните побарувања се однесуваат на дадени аванси за набавка на постојани средства и истите се реализираат во временски период подолг од една година.

Нетековните побарувања од купувачите и останатите побарувања се како што следува:

	2022	2021
Нетековен дел од побарувањата	290.835	133.429
Ефективната каматна стапка на нетековните побарувања изнесува:		
	2022	2021
Ефективната каматна стапка	1,75%	2,00%

14. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2022	2021
Пари во банки	61.242	266.580
Пари во благајна	835	590
Останати парични средства	-	-
	62.077	267.170

15. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИ АКЦИИ

	Обични акции	Сопствени акции	Вкупно
На 1 јануари 2021	2.220.127	(109.285)	2.110.842
Откуп на сопствени акции	-	-	-
На 31 декември 2021	2.220.127	(109.285)	2.110.842
Откуп на сопствени акции	-	-	-
На 31 декември 2022	2.220.127	(109.285)	2.110.842

Вкупниот број на одобрени и издадени акции е 1.431.353 со номинална вредност од ЕУР 25,56 по акција. Издадените акции се платени во целост. На 31 декември 2022 година, бројот на акции со право на глас е 1.405.509 акции.

Во текот на 2022 и 2021 година немаше откуп на сопствени акции.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

16. ОСТАНАТИ И ЗАКОНСКИ РЕЗЕРВИ

	Земјиште	Вложувања	Фонд за акции	Вкупно
На 1 јануари 2021	1.471.688	2.663	212.132	1.686.483
Зголемување	-	1.753	-	1.753
Намалување	-	-	-	-
На 31 декември 2021	1.471.688	4.416	212.132	1.688.236
Зголемување	-	30	-	30
Намалување	-	(346)	-	(346)
На 31 декември 2022	1.471.688	4.100	212.132	1.687.920

Природата и правата кои произлегуваат од секој вид на останати резерви се:

- Ревалоризационата резерва за земјиштето произлегува од проценката на земјиштето. Овие резерви не се на располагање на акционерите.
- Резервите за Вложувања произлегуваат од нивната проценка. Овие резерви не се на располагање на акционерите.
- Фондот за акции произлегува од задржаната добивка според одлука на Собрание на акционери и е на располагање на акционерите.

	Законски резерви
На 1 јануари 2021	596.146
Зголемување	-
Намалување	-
На 31 декември 2021	596.146
Зголемување	-
Намалување	-
На 31 декември 2022	596.146

Друштвото има задолжителна законска резерва како општ резервен фонд кој е формиран по пат на зафаќање од нето добивката. Оваа резерва се пресметува и се издвојува како процент определен со статутот на друштвото и не може да биде помал од 5% од добивката, се додека резервите на друштвото не достигнат износ којшто е најмалку една десетина од основната главнина. Ако така создадената резерва се намали, мора да се дополни на ист начин.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

17. ОБВРСКИ ЗА КРЕДИТИ

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Долгорочни кредити	568.194	661.083
Краткорочни кредити	649.803	299.837
	<u>1.217.997</u>	<u>960.920</u>

Доспевањето на кредитите е:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
До 1 година	649.803	299.837
Од 1- 3 години	568.194	661.083
	<u>1.217.997</u>	<u>960.920</u>

Кредитите се деноминирани во следните валути:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
ЕУР	-	-
МКД	1.217.997	960.920
	<u>1.217.997</u>	<u>960.920</u>

Ефективната каматна стапка на кредитите изнесува:

	<u>31 декември 2022</u>		<u>31 декември 2021</u>	
	<u>ЕУР</u>	<u>МКД</u>	<u>ЕУР</u>	<u>МКД</u>
Каматна стапка	-	1,1-3,0%	-	1,3-1,6%

На ден 31.12.2022 друштвото во своите договори со банките нема дефинирани ковенанти.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

18. ОБВРСКИ ЗА ОТПРЕМНИНИ

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Обврски за отпремнини	<u>56.491</u>	<u>56.502</u>

Обврските за отпремнини се пресметани врз основа на законските барања за исплата на две нето просечни плати во моментот на пензионирање, со примена на актуарска пресметка.

Износот за отпремнини евидентиран во единечниот Биланс на успех изнесува:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
На 1 јануари	56.502	48.546
Зголемување на пресметката	-	7.956
Намалување на пресметката	<u>(11)</u>	<u>-</u>
На 31 декември	<u>56.491</u>	<u>56.502</u>

Основните претпоставки користени при пресметка на отпремнините се:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Дисконтна стапка	<u>3,00%</u>	<u>2,35%</u>

19. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Обврски кон добавувачите	1.978.808	1.594.015
Аванси	11.783	2.942
Обврски кон вработените	100.345	87.255
Дивиденди	9.304	9.304
Одложени приходи од субвенции	385.447	282.810
Резервирања и останати обврски	<u>211.197</u>	<u>217.603</u>
	<u>2.696.884</u>	<u>2.193.929</u>

20. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ОСТАНАТИ ОБВРСКИ И ТРОШОЦИ

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Резервирања за отпремнини	<u>-</u>	<u>7.956</u>
	<u>-</u>	<u>7.956</u>

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

21. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО

	2022	2021
Наплатени отпишани побарувања	-	-
Дивиденди	119.606	120.975
Приходи од камати од тековно работење	843	539
Позитивни курсни разлики од тековно работење	756.735	207.306
Приходи од субвенции	89.565	60.100
Останати приходи	59.476	67.516
	1.026.225	456.436

22. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО

	2022	2021
Камати од тековно работење	38	-
Негативни курсни разлики	758.072	185.217
Отпис на залихи	6.812	37.971
Останати расходи	12.720	11.801
	777.642	234.989

23. ВИДОВИ НА ТРОШОЦИ

	2022	2021
Суровини и материјали	3.478.900	2.841.319
Набавна вредност продадени трговски стоки и суровини	985.780	1.100.145
Надоместоци на вработените	2.116.749	1.871.067
Амортизација	831.638	786.184
Енергија и вода	376.815	156.820
Отпис на побарувања од купувачи	-	-
Транспорт	156.373	125.665
Промена на залихите	(394.106)	(162.272)
Маркетинг и спонзорства	919.562	895.504
Трошоци за одржување	106.879	87.347
Трошоци за закуп	41.051	36.902
Трошоци за осигурување	84.219	55.031
Трошоци за привремени вработувања	44.979	76.519
Останати расходи	488.576	498.423
	9.237.415	8.368.654

24. ТРОШОЦИ НА ВРАБОТЕНИ

	2022	2021
Бруто плати	1.764.602	1.568.847
Останати трошоци на вработени	352.147	302.220
	2.116.749	1.871.067
Број на вработени на 31 декември	1.979	1.898

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

25. ОПЕРАТИВЕН ЛИЗИНГ

Оперативниот лизинг се однесува на изнајмување на деловни простории и возила. Вообичаениот период за изнајмување се движи од 3 - 5 години. Компанијата нема опција да ги откупи деловните простории и возилата.

Трошоци евидентирани во Билансот на успех се:

Минимум оперативен лизинг	2022	2021
	41.051	36.902
	41.051	36.902
Идни неотповикливи обврски	2022	2021
До 1 година	33.777	26.012
Од 2 - 5 години	15.799	38.792
	49.576	64.804

26. ТРОШОЦИ НА ФИНАНСИРАЊЕТО

	2022	2021
Курсни разлики од кредити, нето	-	-
Расходи по основ на камати од кредити	(16.270)	(16.750)
	(16.270)	(16.750)

27. ДАНОК НА ДОБИВКА

	2022	2021
Тековен данок на добивка	121.585	106.436
	121.585	106.436

Усогласувањето на данокот на добивка пресметан на добивката пред оданочување според законската даночна стапка за годината што завршува на 31 декември 2022 година е како што следува:

	2022	2021
Добивка пред оданочување	1.533.128	1.387.842
Пресметан данок по важечка стапка од 10%	153.313	138.784
Приходи кои не се предмет на оданочување	(2.755)	(2.428)
Усогласување на расходите	51.011	37.477
Даночни олеснувања и ослободувања	(79.984)	(67.397)
Данок на добивка	121.585	106.436
Ефективна даночна стапка	7,93%	7,67%

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

28. ЗАРАБОТКА ПО АКЦИЈА

	2022	2021
Основна заработка по акција		
Расположлива нето добивка(во Денари)	1.411.542.911	1.281.405.704
Број на акции	1.405.509	1.405.509
Основна заработка по акција(во Денари)	1.004,29	911,70

29. ДИВИДЕНДА

Друштвото не ја евидентира обврската за дивиденди се додека истата не се ратификува на годишното Собрание на акционери.

На 4 Април 2022 година на Годишното собрание на акционерите е одобрена пресметка и исплата на бруто дивиденда за 2021 година во износ од 629.795 илјади денари. Пресметаната дивиденда и даноците се прикажани како намалување од задржаната добивка.

30. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Друштвото има превземено обврски по основ на склучени договори со изведувачи за изградба, набавка и одржување на постојани средства во износ од 657.379 илјади Денари (2021: 627.924 илјади Денари).

31. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

Друштвото има обврска по основ на издадени гаранции од банки кон различни доверители во износ од 187.661 илјади Денари (2021: 60.853 илјади Денари).

32. ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото нема краен единствен сопственик. Акциите на Друштвото се поседувани од голем број на правни и физички лица.

Алкалоид АД Скопје, поседува неколку друштва во земјата и странство, прикажани во Белешка 10. Продажбата на, и набавката од поврзаните субјекти се одвива на принцип на нормални продажни услови и по пазарни цени.

Подолу се дадени трансакциите со поврзаните субјекти:

Продажби на производи и услуги	2022	2021
Алкалоид ДОО Белград, Србија	176.101	262.038
Алкалоид ДОО Загреб, Хрватска	1.631	-
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	1.392.164	1.200.143
АЛК&КОС Фармацевтикалс ШПК, Приштина, Косово	282.072	282.361
Алкалоидфарм СА Фрибург, Швајцарија	59	33
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	137.577	184.505
ООО Алкалоид Рус, Москва, Русија	1.507.493	719.124
Алкалоид Веледрогерија ДОО Белград, Србија	1.072.149	1.121.492
Алкалоид Билна аптека ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	6.084	5.640
	4.575.330	3.775.336

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

32. ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ (продолжение)

Набавка на производи и услуги

	2022	2021
Алкалоид ДОО Белград, Србија	15.296	16.186
Алкалоид ДОО Загреб, Хрватска	6.008	11.395
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	7.087	6.634
Алкалоид ДОО Сараево, Босна и Херцеговина	128.248	131.428
Алкалоид ЕООД Софија, Бугарија	1.231	1.208
АЛК&КОС Фармацевтикалс Шпк, Приштина, Косово	5.684	4.989
Алкалоидфарм СА Фрибург, Швајцарија	328.041	276.814
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	2.334	2.908
Алкалоид ДОО Подгорица, Црна Гора	47.841	45.767
Фондација „Трајче Мукаетов“ Скопје, С. Македонија	10.237	10.339
ООО Алкалоид Рус Москва, Русија	153.733	106.345
Алкалоид ФАРМ ДОО Љубљана, Словенија	2.009	-
Алкалоид ДОО Веледрогерија Белград, Србија	729	-
Алкалоид Иљач Т. Л. С. Истанбул, Турција	6.788	6.625
Алкалоид Билна аптека ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	3.155	3.007
Алкалоид АЛКА-ЛАБ ДОО Љубљана, Словенија	3.280	1.814
Алкалоид Шпк Тирана, Албанија	19.818	16.942
Алкалоид ТОВ Киев, Украина	156.335	221.635
Алкалоид ЛГЛ ДОО, Загреб	9.352	8.066
РК АЛКАЛОИД РАКОМЕТ СКОПЈЕ	21.700	-
РК МУЛТИ ЕСЕНС СКОПЈЕ	5.300	-
	934.206	872.102

Расходи по камати

	2022	2021
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	-	-
	-	-

Приходи по камати

	2022	2021
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	-	15
	-	15

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

32. ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ (продолжение)

Салдата и трансакциите помеѓу Друштвото и неговите подружници што произлегуваат од продажбата/набавката на производи и услуги, дадени и примени аванси се презентирани подолу:

Побарувања од продажби на производи и услуги	2022	2021
Алкалоид ДОО Белград, Србија	14.803	129.144
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	311.780	288.244
АЛК&КОС Фармацевтикалс Шпк, Приштина, Косово	76.381	70.517
Алкалоидфарм СА Фрибург,	92	33
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	9.871	72.453
ООО Алкалоид Рус Москва, Русија	366.335	288.034
Алкалоид Веледрогерија ДОО Белград, Србија	571.043	536.259
Алкалоид Билна аптека ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	1.547	1.066
	1.351.852	1.385.750
Обврски за набавка на производи и услуги	2022	2021
Алкалоид ДОО Белград, Србија	1.551	2.543
Алкалоид ДОО Загреб, Хрватска	3.787	3.529
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	43.530	28.308
Алкалоид ДОО Сараево, Босна и Херцеговина	21.905	17.143
Алкалоид ЕООД Софија, Бугарија	49	33
АЛК&КОС Фармацевтикалс Шпк Приштина, Косово	2.148	3.066
Алкалоидфарм СА Фрибург, Швајцарија	140.749	113.995
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	64	-
Алкалоид ДОО Подгорица, Црна Гора	10.145	10.229
ООО Алкалоид РУС Москва, Русија	-	201
Алкалоид ФАРМ ДОО Љубљана, Словенија	504	-
Алкалоид Иљач Т. Л. С. Истанбул, Турција	1.476	-
Алкалоид Билна аптека ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	1.062	929
Алкалоид АЛКА-ЛАБ ДОО Љубљана, Словенија	248	1.814
Алкалоид Шпк Тирана, Албанија	91	904
Алкалоид ТОВ Киев, Украина	39.347	43.038
Алкалоид ЛГЛ ДОО, Загреб	1.148	1.303
РК МУЛТИ ЕСЕНС СКОПЈЕ	2.050	-
	269.854	227.035
Побарувања за дадени аванси, позајмици и кредити	2022	2021
Алкалоид Шпк Тирана, Албанија	1.845	1.109
	1.845	1.109

Надоместоци на раководството

Во текот на 2022 година на членовите на Управниот одбор на Друштвото не се исплатени надоместоци за учество во одборот. Во текот на 2022 година на членовите на Надзорниот одбор на Друштвото вкупно се исплатени 4.438 илјади Денари (2021: 4.393 илјади Денари).

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

33. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалниот девизен курс за значајната валута користена при искажување на билансните позиции деноминирани во странска валута е следнава:

	31.12.2022	31.12.2021
ЕУР	61,49	61,63
РУР	0,78	0,73
УСД	57,65	54,37
ЦХФ	62,45	59,47

34. ДАНОЧЕН РИЗИК

Во Република Македонија тековно во сила се неколку даночни закони, кои се воведени од страна на Министерството за финансии на Република Северна Македонија. Овие даноци вклучуваат: данок на додадена вредност, данок на добивка, персонален данок на доход и останати даноци. Освен тоа, регулативите кои се однесуваат на овие даноци не беа на сила подолг период, спротивно на сличната легислатива во развиените пазарни економии. Дополнително, регулативите кои ја дефинираат имплементацијата на овие закони, често се нејасни или воопшто не постојат. Постојат спротивставени мислења, кои се однесуваат на правното толкување на регулативата, помеѓу различни министерства и државни организации. На тој начин се креираат неизвесности, како и правни конфликти. Даночните биланси, вклучувајќи ги и сите останати полиња на даночна регулатива (како што се увозните царини), можат да бидат предмет на преглед и контрола од неколку соодветни даночни власти, кои можат да проценат значајни казни и пенали.

Друштвото остварува значајни трансакции со поврзаните страни. Исто така, раководството на Друштвото смета дека поседува доволна и адекватна документација во врска со трансферните цени, но постои одредена неизвесност во поглед на барањата и толкувањата на даночните и другите органи кои можат да се разликуваат од оние на раководството. Раководството на Друштвото смета дека различните толкувања нема да имаат значајни ефекти врз единечните финансиски извештаи на Друштвото.

Толкувањето на даночната легислатива од страна на даночните власти, применета врз трансакциите и активностите на Друштвото, може да не коинцидира со толкувањата на Раководството. Како резултат на тоа, трансакциите можат да бидат оспорени од даночните власти и од Друштвото може да биде побарано да плати дополнителни даноци, пенали и камати, кои можат да бидат значајни. Документацијата на Друштвото останува отворена за контрола од страна на даночните и царинските власти, за период од пет години. Ова практично значи дека даночните власти можат да одредат плаќање на дополнителни обврски во период од пет години од настанувањето на даночната обврска. Горенаведените објаснувања создаваат даночни ризици во Република Северна Македонија, кои се суштински позначајни од оние кои се вообичаени во земјите со повеќе развиени даночни системи.

35. НАСТАНИ ПО ПЕРИОДОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Не постојат други значајни настани по периодот на известување кои бараат обелоденување во единечните финансиски извештаи.

На 24 февруари 2022 година, Русија започна со воени акции на територијата на Украина.

Земајќи ги предвид овие настани, Друштвото превзема неопходни мерки за заштита на вработените обидувајќи се да им овозможи безбедни услови.

Друштвото има свое друштво во Русија со назив ООО АЛКАЛОИД Рус Москва како и свое друштво во Украина со назив ТОВ АЛКАЛОИД Киев. Двете друштва се 100% сопственост на АЛКАЛОИД АД Скопје. Вкупните вложувања во овие друштва се прикажани во белешка 10 Вложувања во подружници.

Побарувањата и приходите од продажби кон трети страни во гореспоменатите земји заклучно со 31 декември 2022 година се прикажани во табелата подолу:

Во 000 ден.	Украина (трети страни)	
	Побарувања	Приходи
Салдо на 31.12.2022	54.124	304.792
Наплатени побарувања	(44.998)	N/A
Нето-изложеност	9.126	N/A

Друштвото нема други трансакции со трети страни освен трансакциите обелоденети погоре.

Целосниот обем и времетраењето на конфликтот како и економските импликации кои би произлегле од него не можат лесно да се предвидат. Оттаму ваквите околности можат да бидат предизвикувачки за деловните операции во Русија и Украина особено поради мерките и политиките кои владините тела ги спроведоа досега или ќе ги спроведат во иднина.

Менаџментот на Друштвото внимателно го следи развојот на настаните кои може да влијаат на трговските активности, вклучувајќи санкции, активности на владите, но и случувањата конкретно во Украина. Менаџментот дополнително врши проценка на влијанието врз деловното работење и доколку е потребно, ќе преземе соодветни мерки бидејќи околностите постојано се менуваат и може да дојде до промена на стратегиите за работењето и до појава на бариери на пазарите кои се под влијание на конфликтот. Во оваа фаза менаџментот не може со сигурност да го процени влијанието на идните приходи и на целокупното работење на Друштво бидејќи ситуацијата се менува секојдневно.

ПРИЛОГ 1 – ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО

ПРИЛОГ 2 – ГОДИШНА СМЕТКА